

Av. Dilara DURAN

**TÜKETİCİ HUKUKUNDA
TÜKETİCİ İLE SÖZLEŞME
KURMA ZORUNLULUĞU**



İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	5
KISALTMALAR CETVELİ.....	11
GİRİŞ.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM

BORÇLAR HUKUKUNDAKİ GENEL KURAL: SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ, SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN GÖRÜNÜM ŞEKİLLERİ VE SINIRLARI

§ 1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE: SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ	15
I. SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ANAYASADAKİ YERİ	18
II. SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ÖZEL HUKUKTAKİ YERİ	19
III. SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN TÜRK HUKUKUNDAKİ GÖRÜNÜM ŞEKİLLERİ.....	22
A. Sözleşme Yapıp Yapmama Özgürlüğü.....	22
B. Sözleşmenin Tarafını Seçme Özgürlüğü	23
C. Sözleşmenin Konusunu ve İçeriğini Belirleme Özgürlüğü	24
D. Sözleşmenin Tipini Belirleme Özgürlüğü	24
E. Sözleşmeyi Değiştirme veya Sözleşmeye Son Verme Özgürlüğü	24
F. Şekil Özgürlüğü	25

§ 2. SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE GETİRİLEN SINIRLAMALAR	25
I. DÜZENLEME SERBESTİSİNE GETİRİLEN SINIRLAMALAR	27
A. Hukuka Aykırı Olmama	28
1. Emredici Hukuk Kurallarına Aykırı Olmama.....	28
2. Kamu Düzenine Aykırı Olmama.....	29
3. Kişilik Haklarına Aykırı Olmama	29
B. Ahlaka Aykırı Olmama	31
C. İmkânsız Olmama.....	31
II. KURULUŞ SERBESTİSİNE GETİRİLEN SINIRLAMALAR	32
A. Kamu Organlarının İznine Bağlı Sözleşmeler.....	32
B. Sözleşme Kurma Zorunluluğu.....	33

İKİNCİ BÖLÜM

SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ KURALININ BİR İSTİSNASI OLARAK SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞU

§ 1. GENEL OLARAK SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞU	35
I. SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞUNUN HUKUKİ TEMELLERİ.....	36
A. Doğrudan Kanundan Doğan Sözleşme Kurma Zorunluluğu	36
1. Kamu Hukuku Kuralları Uyarınca Sözleşme Kurma Zorunluluğu.....	37

2. Özel Hukuk Kuralları Uyarınca Sözleşme Kurma Zorunluluğu	39
B. Temelini Kanun Hükmüne Dayandıran Sözleşme Kurma Zorunluluğu	40
1. Dürüstlük Kuralına Dayandıran Görüş.....	40
2. TBK 49/II Hükmüne Dayandıran Görüş	45
3. TBK m.8/II'ye Dayandıran Görüş.....	46
4. TMK m.24'e Dayandıran Görüş.....	47
C. Önceki Vaatten Doğan Sözleşme Kurma Zorunluluğu	47
II. SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞUNUN UNSURLARI.....	49
A. Sözleşmeyi Kurmak İsteyen Tarafın Hak Sahibi Olması.....	49
B. Sözleşme Kurma Zorunluluğunu Doğuracak Bir Kuralın Varlığı.....	50
C. Hak Sahibinin Talebi	50
D. Sözleşme Kurma Talebinin Kabul Edilmemesinin Hukuka Aykırı Olması.....	51
§ 2. SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞUNUN İHLALİ HALİNDE YAPTIRIMI.....	51
I. KAMU HUKUKU KURALLARINA GÖRE	51
II. ÖZEL HUKUK KURALLARINA GÖRE	52
A. Bir Kanun Hükmü Bulunması Halinde.....	52
B. Bir Kanun Hükmü Bulunmaması Halinde.....	52

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞUNUN TÜKETİCİ HUKUKUNDAKİ GÖRÜNÜMÜ

§ 1. TÜKETİCİ HUKUKU İÇİN ÖZEL DÜZENLEME GEREKLİLİĞİ	57
I. TEKNOLOJİK GELİŞMELER VE TÜKETİM TOPLUMU	57
II. REKLAM VE PAZARLAMA TEKNİKLERİNDEKİ GELİŞMELER.....	58
§ 2. THKH MADDE 6'NİN İNCELENMESİ.....	59
I. 6502 SAYILI KANUNUN 6. MADDESİ İLE 4077 SAYILI KANUN'UN 5. MADDESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	60
II. TKHK M.6 İLE TBK M. 8/2'NİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	62
III. TÜKETİCİNİN TKHK/6.MADDESİNDEN YARARLANABİLME ŞARTLARI.....	64
A. Tüketici Sıfatını Taşıma	65
B. Satıcının Ticari/Mesleki Amaçlarla Hareket Etmesi	67
1. Satıcının Tekel Konumunda Olması Hali	68
2. Satıcının Zorunlu İhtiyaç Niteliğinde Mal veya Hizmet Sunması Hali	69
§ 3. TKHK/6. MADDESİ İLE GETİRİLEN SINIRLAMALAR	73
I. SATIŞTAN / HİZMET SAĞLAMADAN KAÇINMA YASAĞI(SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞU)	73
A. Malların Satışına İlişkin Sözleşme Kurma Zorunluluğu	73

1. Malın Teşhir Edilmesi	74
2. Stok Sorunu	78
B. Hizmetlerin Yerine Getirilmesine İlişkin Sözleşme Kurma Zorunluluğu	80
1. “Hizmet Sağlama” Kavramı	80
2. “Haklı Neden” Kavramı	82
3. Hizmetin Teşhir Edilmesi Sorunu	84
C. Malın Satışı ile Hizmetin Görülmesinin Bir Olduğu Sözleşmeler	85
II. AĞIRLAŞTIRICI KOŞUL GETİRME YASAĞI.....	87
A. Genel Olarak	87
B. Kelepçeleme Sözleşmeleri Kurma Yasağı.....	91
§ 3. TÜKETİCİ İLE SÖZLEŞME KURMA ZORUNLULUĞUNA UYULMAMASININ YAPTIRIMI	93
I. Mahkeme Yoluna Başvuru.....	94
II. İdari Para Cezası.....	101
SONUÇ	103
KAYNAKÇA	105